

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ
підготовки магістра
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 051 Економіка
освітньо-професійної програми Економіка довкілля і природних ресурсів

Силабус освітнього компонента ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ підготовки магістра галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка, за освітньо-професійною програмою Економіка довілля і природних ресурсів.

Розробник: Сак Т.В., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми:

Олена ПАВЛОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

протокол №1 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

© Сак Т.В., 2023 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
Кількість годин/кредитів ECTS 120/4	051 Економіка	Рік навчання 2
ІНДЗ: <u>немає</u>	Економіка доквілля і природних ресурсів	Семестр 3
	Магістр	Лекції 20 год.
		Практичні (семінарські) 24 год.
		Самостійна робота 68 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача (-ів)

Сак Тетяна Василівна, к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, моб. 0501994909, Sak.Tatiana@vnu.edu.ua, G412
Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компоненту.

1. Освітній компонент «Інноваційне підприємництво та управління проектами» належить до переліку нормативних та відноситься до циклу професійної підготовки, спрямований на ознайомлення з теоретичними засадами інноваційного підприємництва, інструментарієм та методами управління проектами та стартапами.

2. **Мета і завдання освітнього компоненту.** Метою освітнього компоненту «Інноваційне підприємництво та управління проектами» є формування у здобувачів освіти комплексу теоретичних знань і прикладних навичок з започаткування та організації стартапів, управління інноваційними проектами.

Освітній компонент спрямований на формування у здобувачів освіти цілісного розуміння стосовно організації та управління процесом реалізації стартап проекту; набуття необхідних знань та практичних навичок поетапної реалізації стадій стартап проектів від генерування ідеї, сегментування ринку, розроблення бізнес-моделі до виведення продукту на ринок; уміння оцінювати стартап проекти та створювати бізнес-план стартапу.

3. Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність

Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК5. Здатність працювати в команді.

ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетенції

СК1.Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК2.Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.

СК3.Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4.Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК5.Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

СК9.Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.

СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

СК11. Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове *забезпечення*.

СК12. Здатність застосовувати сучасні методології наукових досліджень та технологій у галузі інноваційного підприємництва та економіки.

Програмні результати навчання

РН4. Розробляти та управляти соціально-економічними проєктами та комплексними діями з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

РН7.Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати Інноваційне підприємництво та управління проєктами пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

РН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

РН14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

РН15. Організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

РН16. Аналізувати та впроваджувати сучасні методології наукових досліджень та технологій у галузях інноваційного підприємництва та економіки.

4. Структура освітнього компоненту

	Усього	Лек.	Лаб.	Сам. роб.	Консульт ації	*Форма контролю / Бали**
Змістовий модуль 1. Концептуальні основи інноваційного підприємництва						
Тема 1. Особливості інноваційного підприємництва та управління стартап проектами	11	2	2	6	1	ДС, РЗ/К / 3
Тема 2. Формування команди стартап-проектів	11	2	2	6	1	ТР, ДС, РЗ/К / 3
Тема 3. Дизайн мислення	13	2	2	8	1	ТР, П, РЗ/К / 3
Тема 4. Дослідження споживачів проекту	13	2	2	8	1	ТР, П, РЗ/К / 3
Разом за модулем 1	48	8	8	28	4	Макс. (середня) оцінка 12
Змістовий модуль 2. Методологія та інструментарій управління стартап проектами						
Тема 5. Бізнес-модель	13	2	2	8	1	ТР, П, РЗ/К / 4
Тема 6. Сегментація ринку. Канва ціннісної пропозиції	13	2	2	6	1	О, П, РЗ/К / 4
Тема 7. Мінімально життєздатний продукт проекту	10	2	2	6	-	ТР, П, РЗ/К / 4
Тема 8. Маркетинг стартап-проекту	10	2	2	6	-	ТР, П, РЗ/К / 4
Тема 9. Бізнес-план стартап проекту	15	2	4	8	1	ТР, П, РЗ/К / 4
Тема 10. Оцінка ефективності стартап-проекту. Фінансування інноваційних проектів	11	2	2	6	1	ТР, П, РЗ/К / 4
Разом за модулем 2	72	12	16	40	4	Макс. (середня) оцінка 28
Види підсумкових робіт:						
Модульна контрольна робота 1						30
Модульна контрольна робота 2						30
Всього годин / Балів	120	20	24	68	8	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Для самостійної роботи здобувачів освіти використовуються бізнес-кейси та робочі зошити стартаперів. Перевірка заповнених розділів робочого зошита відноситься до контролю завдань для самостійного опрацювання.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Відвідування занять є обов’язковим компонентом вивчення навчальної дисципліни. Про відсутність з поважних причин здобувачі освіти зобов’язані доводити до відома викладача

заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnii.pdf).

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом освітнього компоненту.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-2 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у формі усного семестрового екзамену згідно затвердженого розкладу.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компоненту (за 100-бальною шкалою) визначається двома способами як сума трьох складових: 40 балів за поточне оцінювання і 60 балів за презентацію стартап проєкту або 40 балів за поточне оцінювання та 60 балів за іспит.

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання іспиту, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компоненту, і набрав при цьому 75 балів і більше. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти. У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (60 балів), а його результат за модульні контрольні роботи анулюється.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах від 0 до 60 за результатами виконання екзаменаційних завдань. Здобувачу освіти пропонується дати відповідь на 2 питання, кожне з яких оцінюється в 15 балів, розв'язати задачу чи кейс, які оцінюються в 30 балів.

Перелік питань на екзамен

1. Сутність інноваційного підприємництва.
2. Визначення стартапу.
3. Стартап екосистема та її складові
4. Роль стартапів у світовій економіці.
5. Огляд стартап екосистеми України.
6. Стадії розвитку стартапу
7. Життєвий цикл стартапу
8. Особливості стартапу як інноваційного проєкту
9. Особливості та етапи формування команди стартапу
10. Ролі та функції учасників команди стартапу
11. Дизайн мислення.

12. Проблема як джерело ідей для стартапів.
13. Генерування ідеї продукту.
14. Методи і способи генерації ідей
15. Прототипування.
16. Тестування ідеї стартапу.
17. Сутність бізнес-моделі
18. Структура бізнес-моделі
19. Види бізнес-моделей
20. Customer development
21. Крива адаптації продукту (Product Adoption Curve)
22. Сегментація клієнтів.
23. Створення портрету клієнтів.
24. Канва ціннісної пропозиції.
25. Аналіз ринку стартап-проекту
26. Визначення обсягу цільового ринку
27. Сутнісна характеристика MVP.
28. Підходи до створення MVP.
29. Процес створення MVP
30. Особливості маркетингу стартапу
31. Розроблення маркетингової стратегії стартапу та плану маркетингу стартапу
32. Способи просування товару / послуги стартапу на ринок
33. Особливості формування ринку венчурного капіталу в Україні.
34. Динаміка діяльності венчурних фондів в Україні.
35. Класичні венчурні фонди та венчурні фонди прямого інвестування.
36. Проблеми формування венчурної індустрії в Україні.
37. Інтерактивний маркетинг у форматі start-up.
38. Порівняльна оцінка традиційного та інтерактивного маркетингу.
39. Цінові моделі розміщення інформації та критерії їх вибору.
40. Економічна доцільність використання мобільного маркетингу.
41. Взаємозв'язок інноваційної діяльності підприємств хай-тек галузі та розвитком інтерактивного маркетингу.
42. Визначення доцільності ведення маркетингу в соціальних мережах.
43. Головні інструменти просування стартапу в соціальних мережах.
44. Функції резюме бізнес-плану.
45. Показники бізнес-плану, на які першочергово звертають увагу потенційні інвестори.
46. Оцінка ризиків в бізнес-плані.
47. Презентація start-up та бізнес-плану start-up.
48. Сучасні методики оцінки стартапів
49. Точка безбитковості проекту
50. Показники ефективності стартап проектів.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Bhargava R., Heeman W. (2017). The Startup Playbook: Founder-to-Founder Advice From Two Startup Veterans. Lioncrest, 420 p.
2. C. Zott, R. Amit, L. Massa. The business model: theoretical roots, recent development and future reasearch. URL: <http://www.iese.edu/research/pdfs/DI-0862-E.pdf>
3. Бланк С., Дорф Б. Священна книга стартапера. Як збудувати успішну компанію / пер. з англ. Н. Валевська. Київ : Наш формат, 2019. 512 с.
4. Вассерман Н. Дилеми засновника бізнесу. Як попередити помилки й уникнути їх під час створення стартапу / пер. з англ. А. Клімової. Харків : Vivat, 2017. 480 с.
5. Ворона Т. Стартап на мільйон. Харків : Vivat, 2017. 224 с.
6. Гавриш О. А., Бояринова К. О., Копішинська К. О. Розробка стартап-проектів: навч. посіб. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 188 с.
7. Гільбо К. Стартап на \$100. Як перетворити хобі на бізнес / пер. з англ. А.Ящук. Київ : Наш формат, 2017. 264 с.
8. Грицюк Н. О. Івашко О. А., Сак Т. В. Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 172 с.
9. Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами. Робочий зошит викладача. Київ: 2021. 132 с.
10. Олет Б. 24 кроки успішного стартапу / пер. з англ. Н. Палій. Київ : Книголав, 2019 288 с.
11. Технології розробки стартапів: навч.посіб. / за заг. Ред. Подальчака Н.Ю., Шаповалової Т.В. К.: МФСА. 2021. 128 с.

Додаткова література

1. C. Zott, R. Amit, L. Massa. The business model: theoretical roots, recent development and future reasearch. URL: <http://www.iese.edu/research/pdfs/DI-0862-E.pdf>
2. Сак Т.В., Шостак Л.В., Вознюк Ю.С. Розвиток стартапів в Україні: теоретичні аспекти, тенденції, можливості. Інфраструктура ринку. 2022. № 65. С. 43-48. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/65_2022/9.pdf
3. Сак Т.В., Івашко О.В., Грицюк Н.О. Роль акселераторів стартапів у розвитку інноваційного підприємництва в Україні. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2022. Т. 1. № 1. С. 87-96. DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2022-01-87-96>
4. Сак Т. В. Особливості фінансування стартапів на різних стадіях розвитку. Socially competent management of corporations in a behavioral economy: Collection of scientific papers / resp. ed. Ondrej Mikulaš, Kostiantyn Pavlov, Karol Viktor, Olena Pavlova, Ladislav Viera, Liudmila Shostak, Anton Milan, Alla Lyalyuk. European institute of further education, Podhájaska, 2021. p.191-193, Chapter I.
5. Сак Т. В. Особливості управління розвитком стартапів в Україні. Теорія та практика менеджменту: матеріали Міжнар. наук.- практ. конф. (12 травня 2021 р.) / Відп. ред. проф. Л. Черчик. Луцьк, 2021. С. 97-98.
6. Сак Тетяна Василівна. Тренінг-курс «Start-up»: курс лекцій для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форми навчання, освітнього рівня «магістр». Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 43 с.
7. Смерічевський С. Ф., Клімова О. І. Business model canvas як універсальна концепція управління бізнесом компанії. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 9. С. 11-14. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/9_2017/4.pdf

Інтернет-ресурси

1. GIST community. URL: <https://www.gistnetwork.org/va>.
2. Бизнес-кейсы. URL: <http://www.mbastrategy.ua/content/blogcategory/74/232/lang,Rus/>
3. Thiel's P. Startup CS183. Notes Essay. URL: <https://gist.github.com/harperreed/3201887>.

4. Кейси. Краща практика. URL: <http://www.management.com.ua/cases/>
5. Компанія інтелектуальних технологій . URL: <https://kint.com.ua/ua/biznes-trenazher-vial>
6. Офіційний сайт 1991 Data Incubator. URL: <http://1991.vc>.
7. Офіційний сайт Greencubator. URL: <https://greencubator.info/>
8. Офіційний сайт iHUB. URL: <https://ihub.world/>
9. Офіційний сайт Radar Tech. URL: <https://radartech.com.ua/>
10. Офіційний сайт Startup Depot. URL: <https://startupdepot.lviv.ua/>
11. Офіційний сайт Tech StartUp School. URL: <https://tsus.lpnu.ua>
12. Офіційний сайт Всеукраїнської Інноваційної екосистеми «Sikorsky Challenge Україна» (SCU). URL: <https://www.sikorskychallenge.com/>
13. Офіційний сайт Інноваційного парку UNIT.City. URL: <https://unit.city>
14. Офіційний сайт мережі академічних стартап-інкубаторів YEP! URL: <http://www.yepworld.org/ua/about/>